

zané, takže se její právní závěr nemůže shodovati s právním závěrem odvolacího soudu. Vezme-li se však ono zjištění, jímž jest dovolací soud vázán, za základ, jest za správné uznati i právní důsledky odvozené z něho odvolacím soudem. Obzvláště jest přisvědčiti jeho právnímu názoru, že jde ve sporném případě o zastřené rukojemství (*fideussio palliata*), jež není neznámé platnému směnečnému právu, jakž vyplývá i z díla Dr. Františka Roučka, *Nové čsl. právo směnečné* stránka 133, jehož se dovolatelka sama dovolává.

Čís. 11081.

Zvláštní plnou moc (§ 1008 obč. zák.) ku přijetí peněz lze udělit i mlčky, i činem konkludentním. V tom, že byla směnka již podepsaná odevzdána třetí osobě k opatření zápůjčky, by ji předala věřiteli, lze spatřovati zmocnění ku přijetí směnečné valuty.

Směnečný dluh jest dluhem odběrným. Prodlení (§ 1333 obč. zák.) směnečního dlužníka nastává teprve presentací směnky; jí se rovná doručení žaloby.

(Rozh. ze dne 15. října 1931, Rv I 1680/31.)

Směnka, o niž tu jde, byla splatná dne 14. února 1931. Proti směnečnému platebnímu příkazu, příkazujícím žalovaným zaplacení směnečné sumy s úroky od 15. února 1931 a doručenému jim dne 20. února 1931, namítli žalovaní přijatelé mimo jiné, že jim směnečná valuta nebyla vyplacena a že žalobce nemůže požadovati úroky od 15. února 1931, ježto směnka ani jim nebyla předložena k zaplacení, ani nebyla protestována. Procesní soud první stolice ponechal směnečný platební příkaz v platnosti, odvolací soud napadený rozsudek potvrdil. *Důvody:* Odvolání klade hlavní váhu na tvrzení žalovaných, že Vilemína T-ová nebyla zmocněna ku přijetí peněz a že peníze, které dostala od žalobce, žalovaným nevydala. Leč zvláštní plnou moc ku přijetí peněz ve smyslu § 1008 obč. zák. lze udělit i ústně, i konkludentním jednáním. V odevzdání směnky T-ové, by ji předala žalobci, jest spatřovati takové konkludentní jednání. Toto odevzdání neopouští pochybnosti, že T-ová měla půjčku opatřiti a že žalovaní jí věnovali důvěru, přijmouti směnečnou valutu. Chtěli-li žalovaní peníze obdržeti přímo od půjčitele, neměli odevzdati směnku sprostředkovateli, jelikož si musili uvědomiti, že se příjemce směnky musí dokonce považovati za zavázána, vyplatiti valutu předavateli směnky. Podle § 863 poslední věta obč. zák. jest proto T-ovou považovati za splnomocněnou žalovanými, přijmouti směnečnou valutu. Nebyl to žalobce, jenž na své nebezpečí valutu vyplatil, nýbrž žalovaní na své nebezpečí použili sprostředkování svědkyně T-ové a jen ji mohli činiti zodpovědnou z neobdržení valuty. Z toho plyne, že právní názor prvního soudce jest správný, považuje-li zjištění, zda svědkyně T-ová žalovaným valutu vydala, za právně bezvýznamné a proto opominul to zjistiti. Neboť

proti žalobci, jenž vydal valutu splnomocněnkyni žalovaných, nemohou žalovaní s úspěchem namítati, že neobdrželi peníze. Co se týče úroků, jsou žalovaní již podle zásad občanského práva povinni, je zaplatiti ode dne dospělosti jistiny. Žalovaní nemohou se odvolávati na to, že neznali den splatnosti, poněvadž, nebyl-li jim znám již z ujednání, měli jako dlužníci povinnost starati se o to, kdy jest jejich dluh splatný.

N e j v y š š í s o u d vyhověl dovolání žalovaných potud, že zrušil směnečný platební příkaz v příčině úroků ode dne 15. února 1931 do dne 20. února 1931; jinak dovolání nevyhověl.

D ů v o d y:

Nesprávné právní posouzení věci shledávají dovolatelé v názoru odvolacího soudu, že předavše směnku Vilemíně T-ové, ji mlčky zmocnili ku přijetí valuty. Jest však přisvědčiti tomuto právnímu názoru odvolacího soudu a dovolatelé se poukazují v tomto směru na příslušné správné důvody napadeného rozsudku, jež nebyly vyvráceny vývody dovolání. Třeba jen dodati, že by Vilemína T-ová nebyla bývala ani oprávněna vydati směnku žalobci, dokud jí nevyplatil valutu. Dovolatelé přehlíží, že odvolací soud neusuzuje na zmocnění jen z toho, že Vilemína T-ová měla jim opatřiti spornou zápůjčku, nýbrž z toho, že jí dovolatelé odevzdali za tím účelem směnku jimi již podepsanou. Marně se dovolatelé snaží vyvozovati z ustanovení §§ 1005 a 1008 obč. zák., že by Vilemína T-ová byla zmocněna ku přijetí peněz jen, kdyby se byla vykázkala zvláštní písemná plnou mocí, znějící na toto jednání, neboť přehlíží, že právě § 1005 obč. zák. stanoví, že smlouvy zmocňovací mohou býti sjednány ústně nebo písemně a že zákon i ústní zmocnění nazývá plnou mocí. Byla-li však Vilemína T-ová dovolateli zmocněna ku přijetí peněz, jsou liché jejich závěry, zakládající se na ustanovení §§ 1313, 1313 a) a 1315 obč. zák. Soudy nižších stolic mají za zjištěno, že žalobce vyplatil Vilemíně T-ové jako zmocněnci dovolatelů směnečnou valutu, a postrádá proto námitka nevyplacení valuty, pokud se týče žalobcova obohacení veškerého podkladu. Otázka, zda Vilemína T-ová dovolatelům odevzdala peníze, jest pro řešení této rozepře nerozhodná, jak již soudy nižších stolic správně rozpoznaly. V těchto směrech není proto ani odvolací důvod čís. 4 § 503 c. ř. s. opodstatněn.

Jest však přisvědčiti dovolatelům, že odvolací soud neposoudil věc správně po právní stránce co do úrokového výroku. Směnečný dluh jest dluhem odběrným a prodlení směnečného dlužníka nastává teprve presentací směnky. Poněvadž však jest přiznati doručení směnečné žaloby, s níž byla předložena směnka, význam presentace směnky ku placení (srov. rozh. sb. n. s. čís. 7223) a doručení žaloby se stalo teprve dne 20. února 1931, přísluší žalobci úroky z prodlení teprve ode dne 21. února 1931. V tomto směru bylo dovolání vyhověti.